

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 marca 2022r.

Sąd Rejonowy w Toruniu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący Sędzia Lidia Lenartowicz

Protokolant sekr. sądowy Marta Karwowska

po rozpoznaniu w dniu 15 lutego 2022r. w Toruniu

sprawy z powództwa: małoletnich: B. W. (1) i H. W. działających przez matkę M. W.

przeciwko: K. W.

o: podwyższenie alimentów

I. podwyższa rentę alimentacyjną od pozwanego K. W. na rzecz małoletnich powódek : B. W. (1) i H. W. z kwot po 200 zł miesięcznie na każdą z małoletnich powódek tj. z łącznej kwoty po 400 zł miesięcznie ustalonej wyrokiem Sądu Okręgowego w (...) z dnia 29.01.2019r. w sprawie (...) do kwot po 350 zł /trzysta pięćdziesiąt/ złotych miesięcznie na małoletnią B. W. (1) i po 300 zł /trzysta/ złotych miesięcznie na małoletnią H. W., tj. do łącznej kwoty po 650 /sześćset pięćdziesiąt/ złotych miesięcznie, płatnej do rąk matki mał. powódek M. W., poczynając od dnia 11.06.2021r. do dnia 10-ego każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat,

II. oddała powództwo w pozostałej części,

III. nie obciąża małol. powódek kosztami sądowymi w części oddalonego powództwa,

IV. nie obciąża pozwanego kosztami sądowymi w sprawie,

V. wyrokowi w pkt I. nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 401/21

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 1 marca 2022 roku

Pozwem z dnia 10 czerwca 2021 roku M. W. – matka małoletnich B. i H. sióstr W. – wniosła do tutejszego Sądu pozew o podwyższenie alimentów od K. W. z kwot po 200 zł miesięcznie na każdą z małoletnich powódek tj. z łącznej kwoty po 400 zł miesięcznie - do kwot po 800 zł miesięcznie na każdą z małoletnich powódek tj. do łącznej kwoty po 1600 zł miesięcznie, poczynając od dnia wniesienia pozwu.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że obowiązek alimentacyjny pozwanego ustalony został wyrokiem Sądu Okręgowego w (...) z dnia 29 stycznia 2019 roku w sprawie (...) w kwocie po 200 zł miesięcznie na każdą z córek. Matka małoletnich powódek wskazała, iż od tego czasu nastąpiła zmiana stosunków, uzasadniająca zmianę orzeczenia sądowego w tym przedmiocie. Podkreśliła, że córki od 2020 roku chodzą do przedszkola – konieczny był zakup wyprawki, dodatkowej garderoby. Chciałaby także wyremontować ich pokój i zakupić nowe meble, a także zapisać na zajęcia dodatkowe. Chodzi z nimi do mini zoo, kina i (...) (...). Małoletnia B. W. (2) jest od opieką (...), co także generuje dodatkowe koszty. Miesięczny koszt utrzymania starszej córki ich matka wyceniła na kwotę ok. 1.300 zł, zaś

młodszej – ok. 1.200 zł. H. W. podkreśliła, że jej dzieci rosną, wobec czego ich potrzeby również ulegają zwiększeniu, a ona sama nie jest ich w stanie zaspokoić w pojedynkę. Jest bezrobotna, zarejestrowana w urzędzie pracy. Otrzymuje świadczenie 500+ na każdą z córek, zasiłek rodzinny w wysokości (...) zł miesięcznie i łącznie (...) zł miesięcznie z Funduszu Alimentacyjnego. Dorabia szyciem w domu torebek, z czego uzyskuje nieregularny dochód na poziomie (...) zł miesięcznie. (k. 3 – 9)

Pozwany K. W., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, w odpowiedzi na pozew uznał powództwo w zakresie podwyższenia alimentów do kwoty po 250 zł na każdą z córek, zaś w pozostałym zakresie wniósł o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu swojego stanowiska podkreślił, że matka małoletnich powódek nie wykazała, by w sposób znaczny wzrosły ich uzasadnione potrzeby. W jego ocenie matka małoletnich w sposób sztuczny zawyża wysokość dochodzonych alimentów. Podkreślił nadto, że matka nie wykorzystuje w pełni swoich możliwości zarobkowych. Z kolei swoją sytuację majątkową określił jako bardzo trudną – pracuje w charakterze (...) ze średnim wynagrodzeniem (...) zł netto miesięcznie. Ponadto prowadzonych jest wobec niego szereg postępowań egzekucyjnych. Wskazał, że regularnie widuje się z córkami i podczas tych spotkań ponosi związane z tym wydatki. W miarę swoich możliwości dokonuje także okolicznościowych zakupów. (k. 40 – 42)

Pełnomocnik pozwanego na rozprawie w dniu 17 września 2021 roku podtrzymał dotychczasowe stanowisko, tj. uznał żądanie pozwu do kwoty 250 zł miesięcznie na każdą z małoletnich. (k. 85)

Na zawarty w pozwie wniosek, postanowieniem z dnia 17 września 2021 roku udzielono zabezpieczenia poprzez zobowiązanie pozwanego K. W. do płacenia na rzecz małoletnich B. i H. sióstr W. alimentów w kwocie po 250 zł miesięcznie, z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności każdej z rat – do czasu prawomocnego zakończenia przedmiotowego postępowania. (k. 87 – 88)

Matka małoletnich powódek na rozprawie w dniu 15 lutego 2022 roku zmodyfikowała żądanie pozwu i wniosła o zasądzenie alimentów po 450 zł miesięcznie na rzecz H. W. i po 550 zł miesięcznie na rzecz B. W. (1). Pełnomocnik pozwanego podtrzymał dotychczasowe stanowisko (k. 185).

Sąd ustalił i zważył, co następuje.

Ze związku (...) urodziło się dwoje dzieci – B. W. (2) w dniu (...) i H. W., w dniu (...) roku. Wyżej wymienieni zawarli związek małżeński w dniu (...) roku, który następnie został rozwiązany wyrokiem Sądu Okręgowego w (...) z dnia 29 stycznia 2019 roku w sprawie (...). W tym orzeczeniu władzę rodzicielską nad małoletnimi dziećmi stron powierzono matce, zaś ojcu ograniczono ją do współdecydowania o wszystkich istotnych sprawach małoletnich dzieci stron, ustalono kontakty K. W. z dziećmi, a także zobowiązano obie strony do ponoszenia kosztów utrzymania i wychowania małoletnich, w tym zasądzono od pozwanego na rzecz małoletnich B. i H. sióstr W. alimenty w kwocie po 200 zł miesięcznie, płatne do rąk ich matki, H. W., do dnia 15 każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności każdej z rat.

Uprzednio, jeszcze na etapie postępowania rozwodowego, M. W. domagała się zasądzenia od męża alimentów na rzecz córek w kwotach po 400 zł miesięcznie. Następnie zmodyfikowała swoje stanowisko w tym zakresie i oświadczyła na rozprawie w dniu 29 stycznia 2019 roku, iż wnosi o zasądzenie alimentów w kwotach po 200 zł na każde z dzieci. K. W. pracował wówczas w charakterze (...) za minimalne wynagrodzenie.

Obecnie matka małoletnich H. i B. sióstr W. otrzymuje świadczenie wychowawcze „500+” w kwotach po 500 zł miesięcznie na każdą z córek i zasiłek rodzinny w wysokości (...) zł miesięcznie, świadczenie z Funduszu Alimentacyjnego w łącznej kwocie (...) zł miesięcznie. Jest zarejestrowana jako bezrobotna bez prawa do zasiłku od listopada 2019 roku. W tym okresie nie przedstawiano jej propozycji pracy. Nie posiada wyuczonego zawodu, ma średni wykształcenie. Pracuje dorywczo w domu, zajmuje się szyciem torebek. Jej dochód z tego tytułu wynosi około (...) zł miesięcznie.

W okresie od września 2021 roku do stycznia 2022 roku opłaty za przedszkole małoletnich mieściły się w przedziale od 58,42 zł do 116,23 zł (B. W. (2)) i od 74,53 zł do 142,38 zł (H. W.). B. W. (2) od września 2022 roku będzie uczęszczała do szkoły. Na chwilę obecną chodzi do zerówki w (...), co generuje koszt 300 zł rocznie, a także zakup książek, (...), ponieważ dziewczynka (...). Roczna opłata na fundusz Rady Rodziców H. także wynosi 300 zł. Konieczny jest także zakup dodatkowego obuwia i odzieży, a także – gdy sytuacja tego wymaga – zakup leków. Małoletnie powódki okresowo chorują, wówczas wyłącznie matka sprawuje nad nimi opiekę.

B. W. (2) ma (...) i wadę (...), wymaga codziennego używania opatrunków, które kosztują około 70 zł tygodniowo. Konieczna jest także raz w roku wizyta kontrolna, jej koszt to 200 zł.

Matka małoletnich ponosi następujące koszty związane z utrzymaniem mieszkania, zajmowanego wspólnie z córkami – 340 zł (czynsz), 100 zł (energia elektryczna), 80 zł (gaz, raz na trzy miesiące), 60 zł (media).

M. W. wspiera finansowo jej matka, E. W., która od czasu do czasu kupuje wnuczkom ubrania.

K. W. z zawodu jest (...), obecnie jest zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku (...) w firmie (...) S.A. w T., jego wynagrodzenie wynosi (...)zł netto wraz z premią. Pracuje w godzinach 6 – 14. Pozwany wynajmuje mieszkanie, ponosi z tego tytułu koszt rządu 700 zł miesięcznie. K. W. utrzymuje kontakty z córkami w każdy weekend od soboty do niedzieli oraz w jeden dzień w tygodniu.

Wobec K. W. prowadzone jest szereg postępowań egzekucyjnych, nie tylko z tytułu zaległości alimentacyjnych wobec małoletnich B. i H. W., ale także Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej Gminy M. T., (...) i (...). Z wynagrodzenia K. W. potrącanie jest w związku z tym około 60%.

dowody:

- informacja o przyznaniu świadczenia wychowawczego z dnia 29 lipca 2019 roku (k. 10 – 11),
- decyzje Burmistrza C. z dnia 3 listopada 2022 roku (k. 12 – 13v),
- potwierdzenia wpłat czynszu (k. 17 – 19),
- rachunki za gaz i (k. 20 – 21)
- informacja o stanie zadłużenia (k. 47 – 47v),
- informacja o stanie zaległości w sprawie egzekucyjnej (k. 50)
- umowa najmu lokalu mieszkalnego (k. 51-52)
- zaświadczenie z dnia 16 lipca 2021 roku (k. 53)
- faktura za wizytę okulistyczną (k. 113),
- protokół przesłuchania świadka E. W. na rozprawie w dniu 4 listopada 2021 roku (k. 132 – 133),
- kopia pozwu rozwodowego z dnia 17 maja 2018 roku (k. 138 – 140),
- umowa o pracę na czas określony (k. 142 – 143)
- kopia wyroku Sądu Okręgowego w (...) z dnia 29 stycznia 2019 roku (k. 148)
- pismo Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu (...) z dnia 27 stycznia 2022 roku wraz z zaświadczeniem (k. 179 – 180)
- pismo Przedszkola Miejskiego (...) w T. z dnia 25 stycznia 2022 roku (k. 194)

- protokół przesłuchania M. W. na rozprawie w dniu 20 stycznia 2022 roku (k. 174v - 175),

- protokół przesłuchania K. W. na rozprawie w dniu 20 stycznia 2022 roku (k. 175 – 177v).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zeznań matki małoletnich powódek M. W., pozwanego K. W. i świadka E. W., a także w oparciu o przedłożone przez strony dokumenty, których autentyczność nie była kwestionowana i nie budziła wątpliwości Sądu, jak również na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy (...) Sądu Okręgowego w (...).

Sąd przyznał walor wiarygodności twierdzeniom matki małoletnich powódek odnośnie ustalenia uzasadnionych potrzeb córek oraz jej sytuacji materialnej, gdyż były one logiczne i korespondowały z pozostałym zebrany w sprawie materiałem dowodowym. Zeznania pozwanego w zakresie jego aktualnej sytuacji materialnej i rodzinnej także należało uznać za wiarygodne.

W pierwszym rzędzie wymaga zaakcentowania, iż stosownie do art. 133 k.r.o., rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie jego utrzymania i wychowania. Jak stanowi zaś art. 135 § 1 k.r.o., zakres świadczenia alimentacyjnego zależy od dwóch przesłanek – usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 16 grudnia 1987 roku (III CZP 91/86) stwierdził m.in., że „pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można jednoznacznie zdefiniować, ponieważ nie ma jednego stałego kryterium odniesienia. Rodzaj i rozmiar tych potrzeb jest uzależniony od cech osoby uprawnionej oraz od splotu okoliczności natury społecznej i gospodarczej, w których osoba uprawniona się znajduje. Nie jest możliwe ustalenie katalogu usprawiedliwionych potrzeb polegających na zaspokojeniu w ramach obowiązku alimentacyjnego i odróżnienie ich od tych, które jako objaw zbytku lub z innych przyczyn nie powinny być uwzględnione. W każdym razie zakres obowiązku alimentacyjnego wyznaczać będą konkretne warunki społeczno-ekonomiczne oraz cele i funkcje obowiązku alimentacyjnego. Dopiero na tym tle będzie można określić potrzeby życiowe – materialne i intelektualne uprawnionego”.

Co istotne, możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego z tytułu alimentów określają zarobki i dochody, jakie uzyskiwałby przy pełnym wykorzystaniu swych sił fizycznych i zdolności umysłowych, nie zaś rzeczywiste, tj. aktualne, wynagrodzenie. Argumentację powyższą Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie w pełni akceptuje i uznaje za miarodajną dla rozstrzygnięcia w niniejszym postępowaniu.

Stosownie zatem do treści art. 133 § 1 i art. 135 k.r.o., kwota alimentów należnych dziecku, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, zależy od jego usprawiedliwionych potrzeb oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości każdego z jego rodziców, bowiem – co oczywiste – obowiązek alimentacyjny spoczywa w odpowiednich częściach na obojgu rodzicach, stosownie do ich aktualnych możliwości finansowych.

Przekładając to na grunt niniejszej sprawy, nie ulega zatem wątpliwości, że pozwany również powinien ponosić odpowiednią część wszystkich wydatków związanych z utrzymaniem małoletnich B. i H. sióstr W., na które składają się – koszty żywności, odzieży, środków czystości, leków a także pozostałych wydatków, które są niezbędne dla prawidłowego rozwoju i wychowania dziewczynek w wieku (...) i (...) lat, które wszak uczęszczają już do przedszkola, zaś starsza z nich od września tego roku rozpocznie naukę w szkole (...).

Nie można tracić z pola widzenia utrwalonej już od wielu lat w orzecznictwie zasady, zgodnie z którą dzieci mają prawo do równej stopy życiowej z rodzicami i to zarówno wtedy, gdy żyją i zamieszkują z nimi wspólnie, jak i wtedy, gdy z różnych przyczyn żyją oddzielnie. Oznacza to, że obowiązkiem rodziców jest zapewnienie dziecku takich warunków materialnych, które odpowiadają tym, w których żyją oni sami. Co więcej, rodzice nie mogą uchylać się od realizowania obowiązku alimentacyjnego na tej podstawie, że stanowiłoby to dla nich nadmierne obciążenie, bowiem są oni obowiązani podzielić się z dziećmi nawet najmniejszymi swoimi dochodami. Nie ulega wątpliwości, że w szczególnych przypadkach, gdy sytuacja dziecka tego wymaga, rodzice mają obowiązek wyzbywania się posiadanego majątku, bądź

niektórych jego składników, aby w ten sposób podolać ciężącemu na nich obowiązkowi alimentacyjnemu, np. dla ratowania zdrowia dziecka. Podstawą oddalenia powództwa o oddalenie alimentów może być tylko brak jakichkolwiek możliwości po stronie zobowiązanego, nie zaś szczupłość środków, którymi on rozporządza.

Jak stanowi natomiast art. 138 k.r.o., w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez wskazaną w przepisie „zmianę stosunków” rozumie się zwłaszcza zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub istotne zmniejszenie się albo ustanie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji, wskutek czego ustalony zakres obowiązku alimentacyjnego wymaga skorygowania poprzez stosowne zwiększenie lub zmniejszenie świadczeń alimentacyjnych. Zastosowanie powyższego przepisu uzasadnia jednakże tylko tak zmiana, która jest istotna – ustalenie tego może zależeć m.in. od tego, kiedy po raz ostatni nastąpiła konkretyzacja danego stosunku alimentacyjnego jakie okoliczności faktyczne powodują zmianę w zakresie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt ustalony w sprawie stan faktyczny, należy stwierdzić, iż po raz pierwszy obowiązek alimentacyjny pozwanego względem małoletnich B. i H. sióstr W. został ustalony wyrokiem Sądu Okręgowego w (...) z dnia 29 stycznia 2019 roku na kwotę po 200 zł miesięcznie na każdą z dziewczynek. Małoletnie miały wówczas (...) i (...) lata, a zatem nie ulega wątpliwości, iż w okresie od dnia uprawomocnienia się wyroku rozwodowego do chwili wydania orzeczenia w przedmiotowej sprawie, usprawiedliwione potrzeby małoletnich wzrosły w stopniu bardzo znaczącym, zwłaszcza mając na względzie fakt, że obydwie uczęszczają do (...), a w raz wiekiem rosną ich nie tylko zupełnie podstawowe potrzeby np. w zakresie wyżywienia czy odzieży, ale i pojawiają się dodatkowe (przy czym żadną miarą nie sposób ocenić ich jako „zbytkowych”), choćby w postaci biletów do kina, zoo e.t.c., wyjazdów wakacyjnych czy organizowanych przez placówkę oświatową wycieczek. Siłą rzeczy wraz z wiekiem rosną także wydatki matki dziewczynek na prezenty dla córek.

W świetle powyższego nie ulega wątpliwości, iż dotychczas regulowana przez pozwanego kwota 200 zł tytułem renty alimentacyjnej na każdą z córek jest dalece niewystarczająca i nie sposób jej ocenić w kategoriach w miarę sprawiedliwego podziału w zakresie partycypacji w kosztach utrzymania małoletnich.

Sąd w sposób szczegółowy przeanalizował sytuację materialną matki małoletnich powódek oraz uzasadnione koszty jej utrzymania.

M. W. wychowuje córki samotnie, nie posiada stałego źródła zatrudnienia – pracuje dorywczo, zajmuje się szyciem torebek skórzanych, jej dochód z tego tytułu nie przekracza kwoty 600 zł miesięcznie. Otrzymuje ponadto świadczenie z programu „500+” na każde z dzieci, a dodatkowo świadczenie rodzinne w łącznej wysokości (...) zł samotnie. W pojedynkę ponosi koszty związane z mieszkaniem, wyżywieniem córek, wydatkami na rekreację, wizyty lekarskie, leki etc. Jedynie w zakresie zakupu odzieży, w tym dodatkowej – wymaganej w (...) – okresowo wspomaga ją matka. Matka małoletnich oszacowała ich miesięczny całkowity koszt utrzymania na kwoty, odpowiednio, 1.200 zł oraz 1.300 zł miesięcznie i nie sposób zdaniem Sądu uznać je w jakimkolwiek zakresie za wygórowaną, podobnie zresztą niezasadne byłoby uznanie któregośkolwiek z wyszczególnionych przez matkę powódek wydatków za zbyt wysokie. Nie sposób przy tym tracić z pola widzenia, iż M. W. zmuszona jest obecnie rezygnować z pewnych dodatkowych wydatków związanych zaspokojeniem potrzeb córek z uwagi na swoje ograniczone możliwości finansowe. Nie stać jej na opłacenie dodatkowych zajęć, np. sportowych czy plastycznych. Na uznanie zasługuje przy tym fakt, iż przy stosunkowo skromnym budżecie domowym M. W. podejmuje liczne starania skierowane na zapewnienie dzieciom istotnych dla ich prawidłowego i wszechstronnego rozwoju atrakcji.

Szczegółowej analizie poddano również sytuację majątkową, rodzinną i zdrowotną pozwanego K. W.. Istotne znaczenie miała tutaj okoliczność, iż z zawodu jest on (...), zaś obecne stanowisko pracy i otrzymywane wynagrodzenie ((...) zł netto miesięcznie) w ocenie Sądu nie odzwierciedla w pełni jego rzeczywistych możliwości zawodowych i finansowych. Sąd miał przy tym na względzie obecną sytuację rodzinną pozwanego, który mieszka samotnie i nie ma nikogo na swoim utrzymaniu. Sąd wydając rozstrzygnięcie nie pominął również okoliczności związanych ze spłacanym przez pozwanego znacznym zadłużeniem – pamiętać jednakże należy, że obowiązek alimentacyjny wobec własnego dziecka

wyprzedza wszelkie inne zobowiązania, a zatem nie sposób zaakceptować stanowiska, zgodnie z którym wysokość alimentów należałoby podporządkować innym zobowiązaniom.

W ocenie Sądu pozwany zatem będąc ojcem małoletnich winien w wyższym niż dotychczas stopniu partycypować w miesięcznych kosztach utrzymania córek – alimenty w kwocie po 200 zł miesięcznie nie wystarczają na pokrycie choćby istotnej ich części, a pozwany jedynie nieregularnie i w sposób mało systematyczny wspiera małoletnie w inny wymiernie sposób.

Mając powyższe na względzie, powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części, tj. w zakresie podwyższenia renty alimentacyjnej do kwoty po 350 zł miesięcznie na rzecz małoletniej B. W. (1) i po 300 zł miesięcznie na rzecz małoletniej H. W., poczynając od dnia 11 czerwca 2021 roku. Różnica w kwotach wydaje się być uzasadniona, mając na względzie wiek dziewczynek. W ocenie sądu obecny stan zdrowia pozwanego, jego sytuacja majątkowa i finansowa uzasadnia przekonanie, iż będzie on w stanie powyższe kwoty tytułem alimentów regulować. Nic nie stoi na przeszkodzie by podjął starania zmierzające do znalezienia lepiej płatnej pracy. W pozostałym zakresie powództwo nie było zasadne, mając na względzie aktualną wysokość innych zobowiązań pozwanego, jak również częściowo trafną argumentację zawartą w odpowiedzi na pozew, zgodnie z którą matka małoletnich powódek nie wykorzystuje w pełni swoich możliwości zarobkowych. Co więcej, małoletnie pewien okres czasu w każdym spędzają z ojcem, który w tym zakresie ponosi koszty ich utrzymania. Okresowo kupuje też ubrania, a także opatrunki dla B. W. (1). Z tego względu wysokość renty alimentacyjnej w przedmiotowej sprawie winna zostać obniżona o niepieniężny udział pozwanego w utrzymaniu córek. Dlatego też, w punkcie II wyroku, Sąd oddalił powództwo w pozostałej części, tj. ponad kwotę 350 zł na rzecz B. W. (1) i 300 zł na rzecz H. W..

W punkcie III, z uwagi na charakter sprawy, nie obciążono małoletnich powódek kosztami częściowo oddalonego powództwa .

W punkcie IV nie obciążono pozwanego kosztami sądowymi w sprawie na podstawie art. 102 k.p.c.

W punkcie V wyrokowi w zakresie podwyższenia renty alimentacyjnej nadano rygor natychmiastowej wykonalności (art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c.).